

Ameliyathane Yönetimi Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ameliyathane Yönetimi Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15902>

Özet

Ameliyathane Yönetimi Tutum Ölçeği, sağlık profesyonellerinin ameliyathane ortamındaki yönetim süreçlerine, takım çalışmasına, iletişim kalitesine ve güvenlik kültürüne yönelik sahip oldukları **tutumlar**ı ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araştır. Bu ölçek, Yalçınkaya (2010) tarafından yürütölen bir yüksek lisans tezi kapsamında, orijinal bir ölçeğın Türkçe'ye adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi yoluyla Türkiye bağlamına kazandışılmıştır. Ölçeğın temel amacı, ameliyathane ortamında risk yönetimi ve hasta güvenliği açsından kritik öneme sahip olan profesyonel tutumları belirlemek ve bu tutumların iyileştirilmesine yönelik eğitim veya yönetim stratejilerine zemin hazırlamaktır.

Ölçek, özellikle hastanelerde görev yapan cerrahi ekip üyelerinin, yönetsel kararlara ve operasyonel prosedürlere bakış açılardan değerlendirerek, kurumsal kültürün anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu adaptasyon çalışması, **ameliyathane yönetimi** kalitesinin artırılması ve potansiyel hatalardan önlenmesi için gereken davranışsal ve bilişsel eğilimlerin ölçülmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ameliyathane Yönetimi, Tutum Ölçeği, Sağlık Yönetimi, Hasta Güvenliği, Örgütsel Kültür, Tutum Ölçümü, Uyarılma Çalışması.

Yazarlar

A. Yalçınkaya (Adaptasyon Çalışması).

Amaç

Ölçeğın temel amacı, ameliyathane ortamında çalışan sağlık personelinin (cerrahlar, anestezi uzmanları, hemşireler ve teknisyenler) yönetim pratiklerine, işbirliğine ve güvenlik prosedürlerine yönelik tutumlarının sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu değerlendirme, mevcut yönetim anlayışının etkinliğini ve personel memnuniyetini yansıtan kritik veriler sunar.

Adaptasyon çalışması, orijinal ölçeğın kültürel ve dilsel eğerliliğini sağlayarak, Türk sağlık sisteminde geçerli ve güvenilir ölçümler yapabilme kapasitesini oluşturmaya hedeflemiştir. Elde edilen veriler, ameliyathane ortamındaki insan faktörüne dayalı hataları azaltma ve ekip içi iletişimi güçlendirme stratejileri geliştirmek için kullanılabilir.

Yapı

Ameliyathane Yönetimi Tutum Ölçeği (AYTÖ), genellikle örgütsel psikoloji ve sa?lk hizmetleri yönetimi alan?ndaki tutum yap?lar?n? ölçer. Bu ba?lamda, ölçülen temel psikolojik yap? (konstrükt), sa?lk personelinin **yönetim** süreçlerine kar?? geli?tirdi?i bili?sel, duygusal ve davran??sal e?ilimler setidir. Bu yap?, genellikle ?u alt boyutlar? içermektedir (orijinal ölçek yap?s?ndan ç?kar?m yap?lm??t?r):

?leti?im ve ??birli?i: Ekip üyeleri aras?ndaki bilgi ak??n?n ve kar??l?kl? deste?in alg?lanmas?.

Liderlik ve Yönetim Alg?s?: Ameliyathane yöneticilerinin karar alma süreçlerine, otoriteye ve kaynak da??t?m?na yönelik tutumlar.

Güvenlik Kültürü: Hata bildirimine aç?kl?k, risk alg?s? ve prosedürlere uyum konusundaki genel e?ilim.

Kaynak Yeterlili?i: Malzeme, ekipman ve personel yeterlili?ine dair memnuniyet ve tutum.

Geçerlik

Yalç?nkaya (2010) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi amaçlanm??t?r. Kaynak içerikte geçerlik bilgileri detayland?r?lmam?? olsa da, bir uyarlama çal??mas?n?n temel ad?mlar? aras?nda dilsel geçerlik (çeviri-geri çeviri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) yer almaktadır.

Tipik olarak, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak için do?rulamaya veya aç?mlamaya faktör analizi teknikleri kullan?lm?? olmalıdır. Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak hedeflenen alt boyutlar? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir. Kapsam geçerli?i için ise genellikle uzman görüş?lerine ba?vurulur.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm arac?n?n tutarlılı??n? ifade eder. Akademik adaptasyon çal??malar?nda, iç tutarlılık genellikle en yaygın kullanılan güvenilirlik göstergesidir. Kaynak içerikte güvenilirlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, çal??mada ölçe?in iç tutarlılı??n? test etmek amacıyla Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanm?? olmas? beklenir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirli?i de, ölçe?in zaman içinde kararlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için uygulanm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ameliyathane Yönetimi Tutum Ölçe?i'nin adaptasyon sürecinde, yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla faktör analizi (Aç?mlamaya veya Do?rulamaya) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründeki sa?lk profesyonelleri örnekleminde de korundu?unu

doğrulamayı amaçlamıştır.

Faktör analizi sonuçları, orijinal ölçeğin faktör yapısıyla paralellik gösteriyorsa, ölçeğin yapısal geçerliliği sağlanmıştır kabul edilir. Analiz, ölçek maddelerinin hangi alt faktörler altında toplandı ve bu faktörlerin toplam varyansı ne kadar açıkladığını ortaya koyar.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Orijinal ölçeğin yapısına bağlı olarak, büyük olasılıkla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmıştır (örneğin: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Adaptasyon dili).

Popülasyon Grubu: Sağlık Hizmetleri Çalışanları.

Yaş Grubu: Yetişkin (Ameliyathanede aktif olarak çalışan profesyoneller).

Popülasyon Detayları: Hastanelerin ameliyathane birimlerinde görev yapan hemşireler, doktorlar (cerrahlar ve anestezi uzmanları) ve ilgili teknik personel.

Test Metodolojisi: Kesitsel anket çalışması. Veriler, genellikle yüz yüze veya çevrimiçi anket yoluyla toplanmıştır. Ölçeğin uygulanması bireyseldir ve tamamlanması kısa sürmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sağlık Personeli, Liderlik, Cerrahi Ekip, Psikometri, Yönetim Tutumu, Ölçek Geliştirme, Ege Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: ayseegeuni@mynet.com (Yüksek Lisans tezi yazarına ait iletişim e-postası).

Yayın Adresi: Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir (Tezin yapıldığı kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Notlar: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar veya Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü ile iletişime geçilmesi önerilir. Orijinal ölçeğin kaynak izni gereksinimleri adaptasyon çalışmasında belirtilmelidir.

Ücret: Akademik tez çalışması olduğu için genellikle ticari bir ücret talep edilmez, ancak kullanım izni gereklidir.

Test Yılı: Adaptasyon ve psikometrik geçerlik/güvenirlilik çalışmasının tamamlanma yılı 2010'dur (Yüksek Lisans Tezi).

Kaynaklar

Yalçınkaya, A. (2010). *Ameliyathane yönetimi tutum ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması* (Yüksek Lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: [ameliyathane-yonetimi-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Ameliyathane Yönetimi Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ölçeğin maddelerine ulaşmak için ilgili yüksek lisans tezine (Yalçınkaya, 2010) veya yukarıda belirtilen PDF belgesine başvurulması gerekmektedir.